

11th International Conference on Language, Literature, Culture and History Studies



مطالعهٔ زمان در داستان آفرینگان بر اساس نظریهٔ فضاهاى ذهنی و آمیختگی مفهومی

محمد حسن شاهی راویز*

دانشجوی کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه ولیعصر (عج) رفسنجان، رفسنجان، ایران

امیر حسین مختاری

دانشجوی کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه ولیعصر (عج) رفسنجان، رفسنجان، ایران

پریا رزم‌دیده

استادیار زبان‌شناسی، دانشگاه ولی‌عصر (عج) رفسنجان، ایران

چکیده

پژوهش حاضر، از نگاه معنی‌شناسی شناختی، دست به شناسایی نحوهٔ مفهوم‌سازی زمان در قلمروی زبان می‌زند. بدین منظور بعد از تعریف از منظر متمایز شناختی و پی بردن به نقش زمان در روایت داستانی، مکانیسم عنصر زمان در داستان آفرینگان، یکی از داستان‌های کتاب سایه روشن نوشته صادق هدایت مورد بررسی و مطالعه قرار می‌گیرد. از بین جنبه‌های مختلف زمان در یک روایت داستانی در داستان آفرینگان، ساختار زمان طبق رویدادهای داستان و چگونگی پیوند و اتصال بین آن‌ها در زنجیرهٔ زمان مورد عنایت است که به کمک نظریهٔ فضاهاى ذهنی و آخرین نسخهٔ آن یعنی آمیختگی مفهومی در پی پاسخی برای این دو مسئله هستیم. با اعمال این دو نظریهٔ معناشناختی بر روی روایت داستانی داستان آفرینگان به این نتیجه می‌رسیم که سه عنصر زاویه دید، کانون و رویداد ساختار هر یک از فضاهاى روایی در یک مسیر زمانی را شکل می‌دهند و فضاها راوی بر پایهٔ این اجزای درونی و با توجه به الگویی مفهومی با یکدیگر تلفیق می‌شوند و پیوند می‌خورد و زنجیرهٔ رویدادهای داستان را تشکیل می‌دهند. بدین ترتیب، این جستار به دنبال تبیین روش چگونگی ساخت و پیدایش معنا، در سطح گفتمان است.

واژگان کلیدی: زمان، نظریهٔ فضاهاى ذهنی، نظریهٔ آمیختگی مفهومی، انگارهٔ توالی زمانی، صادق هدایت